

คู่มือคำอธิบายตัวชี้วัด

การปฏิบัติราชการของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดบุรีรัมย์ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๐

ยุทธศาสตร์กระทรวง (๔E)	๑. Prevention & Promotion Excellence		
แผนงานกระทรวง	๒. การป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพ		
โครงการกระทรวง	๖. โครงการควบคุมโรคติดต่อ		
ตัวชี้วัดกระทรวง	๑๕. อัตราความสำเร็จการรักษาผู้ป่วยวัณโรครายใหม่และกลับเป็นซ้ำ		
เป้าประสงค์ สสจ.บุรีรัมย์	๓. ประชาชนทุกกลุ่มวัยมีสุขภาพดี อัตราป่วย อัตราการตาย จากโรคที่สำคัญที่เป็นปัญหา และป้องกันได้ ในทุกกลุ่มวัยลดลงอย่างต่อเนื่อง		
กลยุทธ์ สสจ.บุรีรัมย์	๕. สร้างระบบการจัดการโรคที่สำคัญที่เป็นปัญหาและป้องกันได้ของหมู่บ้าน ชุมชน ด้วยภาวะสุขภาพเชิงพื้นที่ ผสานการมีส่วนร่วมเข้มแข็งของประชาชนเป้าหมาย		
นโยบาย นพ.สสจ.บุรีรัมย์	-		
ชื่อตัวชี้วัด	๑๕. อัตราความสำเร็จการรักษาผู้ป่วยวัณโรครายใหม่และกลับเป็นซ้ำ		
เกณฑ์เป้าหมาย ปี ๒๕๖๐	ร้อยละ ๘๕	หน่วยวัด	ร้อยละ
น้ำหนัก	ร้อยละ ๒.๐๐๐๐	ประเภท KPI	☒ Evaluation ☐ Monitoring
หน่วยรับประเมิน	☒ คปสอ.	☐ รพช.	☐ สสอ.

คำอธิบาย

การค้นหาผู้ป่วยวัณโรคเชิงรุก (Active case finding) โดยการคัดกรองกลุ่มเป้าหมาย ๖ กลุ่มเสี่ยงผู้ป่วยวัณโรค ดังนี้

๑. ผู้สัมผัสผู้ป่วยวัณโรครายใหม่เสมหะบวกทุกราย ภายใน ๑๕ วัน นับตั้งแต่ขึ้นทะเบียนรักษา โดยการสัมภาษณ์ตามแบบฟอร์ม ICF๔ หากมีอาการข้อใดข้อหนึ่ง จะต้องได้รับการตรวจ AFB และ CXR

๒. ผู้สัมผัสผู้ป่วยวัณโรคคือยารายใหม่ทุกราย ภายใน ๑๕ วัน นับตั้งแต่ขึ้นทะเบียนรักษา โดยจะต้องได้รับการตรวจ AFB และ CXR ทุกราย ตามแบบฟอร์ม ICF๔-๑

๓. กลุ่มผู้ป่วยเบาหวาน โดยการสัมภาษณ์ตามแบบฟอร์ม ICF๓ หากมีอาการข้อใดข้อหนึ่ง จะต้องได้รับการตรวจ AFB และ CXR

๔. กลุ่มผู้ต้องขัง โดยประสานความร่วมมือกับเรือนจำจังหวัดบุรีรัมย์และเรือนจำอำเภอนางรองในการดำเนินกิจกรรม ดังนี้

๑) กลุ่มผู้ต้องขังรายใหม่ทุกรายโดยการสัมภาษณ์ตามแบบฟอร์ม PTB๐๑ หากคะแนนมากกว่า ๓ จะต้องได้รับการตรวจ AFB และ CXR

๒) กิจกรรมคัดกรองวัณโรคในกลุ่มผู้ต้องขังทุกราย (อย่างน้อย ๑ ครั้ง/ปี) โดยการสัมภาษณ์ตามแบบฟอร์มPTB๐๑ หากคะแนนมากกว่า ๓ จะต้องได้รับการตรวจ AFB และ CXR

๕. กลุ่มผู้ป่วย HIV รายใหม่ทุกราย โดยจะต้องได้รับการตรวจ AFB และ CXR ทุกราย ตามแบบฟอร์ม ICF๕

๖. กลุ่มผู้สูงอายุ ๖๕ ปีขึ้นไป โดยการสัมภาษณ์ตามแบบฟอร์มคัดกรองวัณโรคในกลุ่มผู้สูงอายุ หากมีอาการข้อใดข้อหนึ่ง จะต้องได้รับการตรวจ AFB และ CXR

โดยทั้ง ๖ กลุ่มเสี่ยงต้องบันทึกผลการคัดกรองรายบุคคลในโปรแกรมบริหารงานคลินิกวัณโรค ทุกราย (TBCM๒๐๑๐)

ความสำเร็จการรักษา หมายถึง ผู้ป่วยวัณโรคที่มีผลการรักษาหายรวมกับรักษาครบ

๑. รักษาหาย (Cured) หมายถึง ผู้ป่วยวัณโรคปอดที่มีผลตรวจพบเชื้อวัณโรคทางห้องปฏิบัติการ ยืนยันเมื่อเริ่มการรักษา และต่อมาตรวจไม่พบเชื้อวัณโรคทางห้องปฏิบัติการอย่างน้อยหนึ่งครั้งก่อนสิ้นสุดการรักษาและในเดือนสุดท้ายของการรักษา

๒. รักษาครบ (Treatment Completed) หมายถึง ผู้ป่วยวัณโรคที่รักษาครบกำหนดโดยไม่มีหลักฐานที่แสดงว่าการรักษาล้มเหลว ซึ่งผู้ป่วยดังกล่าวไม่มีเอกสารที่แสดงผลการตรวจเสมหะในเดือนสุดท้ายของการรักษา ทั้งนี้ผลตรวจเสมหะอย่างน้อยหนึ่งครั้งก่อนสิ้นสุดการรักษา เป็นลบรวมทั้งผู้ป่วยที่ไม่ได้ตรวจหรือไม่มีผลตรวจ

ผู้ป่วยวัณโรครายใหม่ หมายถึง ผู้ป่วยที่ไม่เคยรักษาวัณโรคมาก่อนและผู้ป่วยที่รักษาวัณโรคน้อยกว่า ๑ เดือนและไม่เคยขึ้นทะเบียนในแผนงานวัณโรคแห่งชาติโดยแบ่งเป็น ๔ กลุ่ม ดังนี้

๑. **ใหม่เสมอพบเชื้อ (New M+)** หมายถึง ผู้ป่วยที่มีผลตรวจเสมหะด้วยวิธี Smear เป็นพบเชื้ออย่างน้อย ๑ ครั้ง

๒. **ใหม่เสมอไม่พบเชื้อ (New M-)** หมายถึง

๒.๑ ผู้ป่วยที่มีผลตรวจเสมหะด้วยวิธี smear ผลไม่พบเชื้ออย่างน้อย ๒ ครั้ง แต่ภาพรังสีทรวงอกพบแผลพยาธิสภาพในเนื้อปอด

๒.๒ ผู้ป่วยที่มีผลตรวจเสมหะด้วยวิธี smear ผลไม่พบเชื้ออย่างน้อย ๒ ครั้ง แต่ผล Culture พบเชื้อวัณโรค หรือวิธีอื่นๆ ที่สามารถระบุเชื้อ M. tuberculosis ได้

๓. **ไม่มีผลเสมหะ/ ไม่ได้ตรวจ (New Smear not done)** หมายถึง ผู้ป่วยผู้ใหญ่บางรายที่มีอาการหนักและไม่สามารถเก็บเสมหะตรวจได้หรือไม่มีการตรวจเสมหะหรือในผู้ป่วยเด็กเล็ก ที่ขาดเสมหะส่งตรวจไม่ได้

๔. **ใหม่วัณโรคนอกปอด (EP)** หมายถึง การที่มีพยาธิสภาพของวัณโรคที่อวัยวะอื่นที่ไม่ใช่เนื้อปอด

ผู้ป่วยวัณโรคกลับเป็นซ้ำ (Relapse) หมายถึง ผู้ป่วยมีลักษณะทางคลินิกและได้รับการประเมินในการรักษาครั้งล่าสุดว่ารักษาหายหรือรักษาครบแล้ว แต่กลับมาได้รับการวินิจฉัยว่าเป็นวัณโรคอีก

เกณฑ์การให้คะแนน รอบที่ ๑ และ รอบที่ ๒

กิจกรรมดำเนินงาน	นน.	เกณฑ์การให้คะแนน					คะแนนที่ได้ (Ci)	คะแนนถ่วงน้ำหนัก (WixCi)
		๑	๒	๓	๔	๕		
๑. คัดกรองวัณโรคในกลุ่มเสี่ยงเป้าหมาย	๐.๒๕	๖๐	๖๕	๗๐	๗๕	๘๐	C๑	W๑xC๑
๒. โรงพยาบาลผ่านมาตรฐานโรงพยาบาลคุณภาพการดูแลรักษาวัณโรค	๐.๒๕	๘๒	๘๔	๘๖	๘๘	๙๐	C๒	W๒xC๒
๓. ร้อยละของคลินิกวัณโรคส่งข้อมูล TBCM ทันเวลา	๐.๒๕	๙๒	๙๔	๙๖	๙๘	๑๐๐	C๓	W๓xC๓
๔. อัตราการขาดยาของผู้ป่วยวัณโรครายใหม่และกลับเป็นซ้ำ	๐.๒๕	๓	๒.๕	๒	๑.๕	๐	C๔	W๔xC๔
๕. อัตราความสำเร็จการรักษาผู้ป่วยวัณโรครายใหม่และกลับเป็นซ้ำ	๑.๐๐	๖๕	๗๐	๗๕	๘๐	๘๕	C๕	W๕xC๕
รวม	๒.๐๐							Σ(WixCi)

สูตรคำนวณ

๑. คัดกรองวัณโรคในกลุ่มเสี่ยงเป้าหมาย

$$= \frac{\text{จำนวนกลุ่มเสี่ยงเป้าหมายที่ได้รับการคัดกรองและมีผล CXR แล้วบันทึกข้อมูลในโปรแกรม TBCM}}{\text{จำนวนกลุ่มเสี่ยงเป้าหมายทั้งหมด}} \times ๑๐๐$$

๒. โรงพยาบาลผ่านมาตรฐานโรงพยาบาลคุณภาพการดูแลรักษาวัณโรค

$$= \frac{\text{คะแนนที่ผ่านการประเมินมาตรฐานโรงพยาบาลคุณภาพการดูแลรักษาวัณโรค (QTB)}}{\text{คะแนนเต็มประเมินมาตรฐานโรงพยาบาลคุณภาพการดูแลรักษาวัณโรค (QTB) (๑๐๐ คะแนน)}} \times ๑๐๐$$

คู่มือคำอธิบายตัวชี้วัด

การปฏิบัติราชการของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดบุรีรัมย์ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๐

๓. ร้อยละของคลินิกวัยโรคส่งข้อมูล TBCM ทันเวลา

$$= \frac{\text{จำนวนข้อมูล TBCM ที่ส่งทันเวลา (จำนวนครั้งที่ส่งทันเวลาในช่วงวันที่ ๑-๑๐ และ ๒๐-๓๐ ของเดือน)}}{\text{จำนวนครั้งทั้งหมดที่ประเมินผล}} \times ๑๐๐$$

๔. อัตราการขาดยาของผู้ป่วยวัยโรครายใหม่และกลับเป็นซ้ำ

$$= \frac{\text{จำนวนผู้ป่วยวัยโรครายใหม่และกลับเป็นซ้ำที่ขาดยาในรายงาน TB๐๘ ในรอบการประเมิน จากโปรแกรม TBCM}}{\text{จำนวนผู้ป่วยวัยโรครายใหม่และกลับเป็นซ้ำในรอบการประเมิน จากโปรแกรม TBCM}} \times ๑๐๐$$

๕. อัตราความสำเร็จการรักษาผู้ป่วยวัยโรครายใหม่และกลับเป็นซ้ำ

$$= \frac{\text{จำนวนผู้ป่วยวัยโรครายใหม่และกลับเป็นซ้ำที่จำหน่ายรักษาหายและรักษาครบในรายงาน TB๐๘ ในรอบการประเมิน จากโปรแกรม TBCM}}{\text{จำนวนผู้ป่วยวัยโรครายใหม่และกลับเป็นซ้ำในรอบการประเมิน จากโปรแกรม TBCM}} \times ๑๐๐$$

รายละเอียดข้อมูลพื้นฐาน :

ข้อมูลพื้นฐานประกอบตัวชี้วัด	หน่วยวัด	ผลการดำเนินงานในอดีต ปีงบประมาณ พ.ศ.		
		๒๕๕๗	๒๕๕๘	๒๕๕๙
๑. อัตราการขาดยาของผู้ป่วยวัยโรครายใหม่และกลับเป็นซ้ำ	ร้อยละ	๒.๑๕	๓.๒๖	๔.๗๘
๒. อัตราความสำเร็จการรักษาผู้ป่วยวัยโรครายใหม่และกลับเป็นซ้ำ	ร้อยละ	๙๑.๕๗	๘๗.๐๑	๘๑.๕๓

แหล่งข้อมูล/วิธีการจัดเก็บข้อมูล

๑. แบบฟอร์ม TB๐๘ ที่บันทึกข้อมูลผู้ป่วยที่ขึ้นทะเบียนและครบรอบรายงานในหนึ่งไตรมาส ที่ประเมินได้ผ่านระบบข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์รายบุคคล (โปรแกรมTBCM)
๒. การประเมินมาตรฐานโรงพยาบาลคุณภาพการดูแลรักษาวัณโรค (QTB)
๓. รายงานผลการคัดกรองวัณโรคในกลุ่มเสี่ยง จากระบบข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์รายบุคคล (โปรแกรมTBCM)

ผู้กำกับดูแลตัวชี้วัด

นางศันสนีย์ ภัทรศรีวงษ์ชัย
โทรศัพท์ที่ทำงาน ๐๔๔-๖๑๑-๕๖๒ ต่อ ๑๔๐

กลุ่มงานควบคุมโรค สสจ.บุรีรัมย์
โทรศัพท์มือถือ ๐๘๑-๗๒๕-๖๗๑๑

ผู้จัดเก็บข้อมูล

นายอิทธิพันธ์ ศิริธรรมาภรณ์
โทรศัพท์ที่ทำงาน ๐๔๔-๖๑๑๕๖๒ ต่อ ๑๒๐
นายณัฐพล จำปาสาร
โทรศัพท์ที่ทำงาน ๐๔๔-๖๑๑๕๖๒ ต่อ ๑๒๐

กลุ่มงานควบคุมโรค สสจ.บุรีรัมย์
โทรศัพท์มือถือ ๐๘๘-๑๑๐๕๑๖๑
กลุ่มงานควบคุมโรค สสจ.บุรีรัมย์
โทรศัพท์มือถือ ๐๙๒-๐๕๙๖๗๐๗